

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

10
2023

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Qo'ng'irotdoy Avezimbetovich

Elektron nashr. 868 sahifa, 30-oktyabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari

Sharipov Qo'ng'irotdoy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori

Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent

Djumaniyazov Maqsud Allazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari

Ochilov Farhod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori

Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori

Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasini professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Musyeva Shoirazimovna SamDu IS instituti professori

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Nomozova Qumri isoyevna Geologiya fanlari universiteti "Iqtisodiy geologiya" kafedrasini dotsenti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti rahbari

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi PKQTUMOTMXHB mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Qishloq xo'jaligida innovatsion xizmatlar infratuzilmasini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	8
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich , professor, Zaynutdinova Umida Djalalovna , dotsent	
O'zbekiston-Turkiya do'stligi azaliy qadryatlarimiz zaminida yashab kelmoqda.....	13
O'sman Mesten , Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya-O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari	
O'zbekistonda turizm sohasining rivojlanishini davlat tomonidan	
qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish.....	15
Akkulov Abdulaziz Uralboyevich , mustaqil tadqiqotchi	
O'zbekiston Respublikasini "Yashil" iqtisodiyotga o'tish istiqbollari. Muammolar va yechimlar.....	19
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li , doktorant	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda "Yashil" iqtisodiyotning o'rni.....	26
Sevara Yaxshimuratova Rustam qizi , assistent-o'qituvchi	
Sanoat barqarorligini ta'minlashda yashil energetikaning o'ziga xos xususiyatlari.....	29
Kadirov Abdumalik Matkarimovich	
Republikamizda "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishda agroxizmatlarni	
rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	36
Mirzayev Q. J. , i.f.d., professor; Jonuzokov M. K. , assistent o'qituvchi	
"Yashil" obligatsiyalarni muomalaga chiqarishning nazariy va amaliy jihatlari.....	40
E. I. Nosirov , i.f.n., dotsent	
Turizm sohasidagi loyihalarni kreditlash amaliyotini takomillashtirish.....	46
Matkabulova Dilorom Xalilullayevna , PhD	
Koreya Respublikasida yashil (eko) turizmning rivojlanish yo'nalishlari va muammolari.....	51
Islomova Dilrabo Salomovna , kafedra assistenti	
Moliyaviy menejment tizimini transformatsiyalashda raqamli marketing	
samaradorligini baholashning nazariy yondashuvlari.....	55
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich , PhD, dotsent	
Samarqand viloyati ekologik turizm salohiyatidan samarali	
foydalanish asosida ekoturizm klasterlarini shakllantirish.....	62
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi , i.f.b.f.d.; Axrorov Farxod Baxriddinovich , i. f. n.; Xo'jamov Bobur , tadqiqotchi	
Ichki turizmni rivojlantirishda davlatning o'rni.....	68
Dehqonov Burxon Rustamovich , tayanch doktorant	
O'zbekistonda turizm sohasini rivojlanishiga global trendlarning ta'siri.....	72
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich , i.f.d., professor	
Assessment of the Current State of the Market and Procedure For Lending	
to Subjects of Tourism Services of the Republic of Uzbekistan.....	79
Karimova Aziza Maxomadrizoyevna , PhD, docent; Maqsudov Orif Shakirovich , assistant	
Islomiy moliya instrumentlari (muzoraba va mushoraka) va ularni tijorat banklarida qo'llash.....	84
Madraximova Gulasal , dotsent; Safarova Nasiba , magistrant	
Mamlakatimizda "Yashil" iqtisodiyot asosida barqaror rivojlanishni ta'minlashning o'ziga xos jihatlari.....	90
Mustafaqulov Yangiboy Bo'riqulovich , Todjimamatova Mashhura Erkinovna ;	
Nurmatova Hilola A'zamovna ; Berdieva Aziza G'anisher qizi ; Egamberdieva Oydin Abror qizi	
Ways to Improve the Green Recovery in Uzbekistan by Investment and Trade.....	97
Nurbek Khalimjonov , assistant	
Evaluating the Path Towards Sustainable Tourism Development in the Republic of Uzbekistan.....	102
Khusniddin Egamnazarov	
Nexus Between Climate Change and Energy Consumption in Uzbekistan: A Time Series Analysis.....	106
Sarvar Mamasoliyev ; Shodiyor Toxirov	
O'zbekistonda mice turizmini barqaror rivojlanishida qulay infratuzilma.....	112
Xalimova F. N. , katta o'qituvchi	
Ichki turizmni rivojlantirishning ilg'or xorijiy tajribasi va uni	
O'zbekistonda qo'llashning iqtisodiy afzalliklari.....	115
Matkarimov Jahongir Shamuratovich , mustaqil tadqiqotchi	
Agroturizmni rivojlantirish orqali hududlarning barqaror rivojlantirish imkoniyatlari.....	122
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna , kafedra dotsenti	
Turizm sektorida milliy hunarmandchilik mahsulotlarining rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	126
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna , kafedra assistenti	
Роль религиозного туризма в экономике Узбекистана.....	132
Рахимова Дилфуза Мирзакасимовна , преподаватель	
Turistik sanoatining investitsion jozibadorligini boshqarish va samaradorligini baholash.....	139
Sa'dullayeva Gulnoza Sodiq qizi , PhD	

Turizmga innovatsiyon texnologiyalarni joriy qilish shart sharoitlari	144
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li , doktorant	
O'zbekistonning "yashil iqtisodiy strategiyasi" va uni amalga oshirishning asosiy yo'nalishlari	147
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich , dotsent	
An Analysis of the Structure of Trade Between China and Uzbekistan	150
Cao Gang , PhD Candidate	
"Daka-Tex" MCHJ XKning marketing faolyatining takomillashtirish.....	160
Musyeva Shoirazimovna , kafedra professori	
Mamlakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda oziq-ovqat xavfsizligining o'rni	164
Ibragimov G'ayrat Ablaqulovich , PhD; Shukurova Nilufar Qahramonova , tadqiqotchi;	
Umurov Islombek Furkatovich , tadqiqotchi; Tojiqulov Samandar Orufjon o'g'li , tadqiqotchi	
MDH davlatlarida chorva va parandachilik o'sish dinamikasi	169
Abidov Abdujabbor Abduxamidovich , t. f.n., dotsent	
Tijorat banklarida foiz stavkaning likvidlikka ta'siri	179
Berdiyarov Baxriddin Tavasharovich , iqtisodiyot fanlari doktori, professor	
O'zbekiston moliya bozorini jahon moliya bozoriga integratsiyalashuvining dolzarb masalalari	186
Burxanov Aktram Usmanovich , i.f.d., prof.; Xudoyqulov Xurshid Xurramovich , i.f.d., prof.	
O'zbekiston Respublikasining Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishiga oid	191
Ruzibayev Jahongir Nodirovich	
O'zbekistonda ikkilamchi qimmatli qog'ozlar bozori hozirgi holati tahlili.....	194
Ro'ziqulov Abdimo'min Qussam o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
Raqamli texnologiyalar orqali turizm industriyasini rivojlantirish usullari	200
R. P. Zarikeyev , mustaqil doktorant	
Korxona iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda inson resurslaridan foydalanish amaliyoti	206
Abdualimov Ashraf Qurbonaliyevich , doktorant	
Oliy ta'lim muassasalarida to'lov-kontrakt shakli mablag'lari bo'yicha xarajatlar	
va ular hisobining amaldagi holati	211
Abdujalilova Dilnoz Abdusattorovna , doktorant	
O'zbekistonda oziq-ovqat bozori nazariy tahlili.....	216
Abduraxmanova Zuxra Toxir qizi , doktorant	
Sug'urta munosabatlarini takomillashtirishning istiqbollari	221
Abdutarapova Dildora Farxodjon qizi , doktorant	
Functions of Management in Education and Its Significance	231
Akhatova Shakhnoza Akram kizi , teacher	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini moliyalashtirishni yangicha	
usullarini o'rganishning ayrim dolzarb masalalari	235
Ametov Quvondik Mamatjanovich , mustaqil izlanuvchi	
Yog'-moy sanoati korxonalari kapitali rentabelligini oshirish yo'nalishlari.....	238
Amirzoda Hamrayev , katta o'qituvchi	
Banklararo to'lov tizimini raqamli iqtisodiyotdagi rolini oshirish choralari	244
Amonov Alisher , o'qituvchi	
Baholash faoliyatini raqamlashtirish istiqbollari.....	248
Bobirjon Aktamov , katta o'qituvchi	
Marketing xizmati samaradorligini baholashda PEST tahlil usulining ahamiyati va qo'llash imkoniyatlari	253
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li , katta o'qituvchi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlarining vujudga kelish zarurati, umumiy hisobotlarining tuzilishi	
va O'zbekistonning MHXSga o'tishida vujudga keladigan muammolar va ularni bartaraf etishning istiqbolli	
yo'nalishlari	259
Djurayeva Iroda Bahrom qizi , doktorant, o'qituvchi	
Samaradorlikni korxona iqtisodiyotida tutgan o'rni	265
Fayziyeva Nilufar Shuxrat qizi , PhD, katta o'qituvchi	
Avtomobil transporti korxonalarida amortizatsiya xarajatlari va uning hisobini takomillashtirish masalalari...	269
G'anibayev Iloxomjon Shokiraliyevich , doktorant	
Turistlar statistik hisobini olib borish bo'yicha xalqaro standartlar va tajribalar tahlili	275
Jumanova Zilola To'ychiyevna , doktorant	
Tijorat banklari ipotekali kreditlarining qaytuvchanlik holatini barqarorlashtirish choralari	280
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li , kafedra o'qituvchisi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni	
amalga oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish.....	284
M. Samiyeva , kafedra assisenti	
Assessment of the Economic Effectiveness of the Railway Transport System	288
Mannonov Shahruhmirza Abdurashidovich , independent researcher	
O'zbekistonda mikromoliya tashkilotlarining iqtisodiy faoliyat samaradorligini oshirish yo'llari.....	294
Nazarova Muslima Nazarovna , PhD, i.f.f.d., katta o'qituvchi	

Mamlakatimizda xizmat ko'rsatish sohasini rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	301
Odilov Dilshodjon Tulqinovich	
O'zbekistonda paxtachilik majmuasining iqtisodiy samaradorligini oshirish	307
Xoliqov Tolibjon Luptullaevich , kafedra assistenti	
Ta'lim tizimi boshqaruvida "time menejmenti" texnologiyalarini qo'llash.....	311
Radjabova Gavxar Umarovna , kafedra dotsenti	
Improving Trade Effectiveness Through Merchandising: Theory and Practice	316
Ravshan Aliyevich Allayorov , Associate Professor	
An'anaviy moliya tizimidagi yangi yondashuv va yechimlar	319
Abrorov Sirojiddin , PhD; Bunyod Usmonov , PhD	
Ijtimoiy fondlar va maqsadli jamg'armalar faoliyatini takomillashtirish	325
Samiyeva Gulnoza Toxirovna , PhD, i.f.f.d.	
Tikuv-trikotaj korxonalarining brend jozibadorligini marketing strategiyalari asosida oshirish.....	332
Sh. Sh. Ziyayeva , katta o'qituvchi	
Surxondaryo mintaqasining ekoturizm salohiyati nuqtayi nazaridan baholash	337
Soatov Yusuf Xo'jayor o'g'li , mustaqil tadqiqotchi	
Совершенствование учета неиспользованных основных средств в Республике Узбекистан.....	340
Усманов Фаррух Обитхонович , научный сотрудник кафедры	
An'anaviy moliya tizimining metodologik muammolari, shuningdek moliya tizimida yuz beruvchi inqirozlar va ziddiyatli vaziyatlarning yuzaga kelish sabablari	348
Xabibullayev Dadajon Ro'ziboyevich , stajor tadqiqotchi; Sindarov Fazliddin Kaxramonovich , kafedra assistenti	
Dehqon xo'jaliklarida mahsulot yetishtirish samaradorligini oshirishda tomorqa xizmati klasterlarini takomillashtirish	355
Xamrayeva Sayyora Nasimovna , kafedra professori; Ochilova Nargiza Akramovna , doktorant	
Transport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini mexanizmlarini rivojlanishining asosiy tamoyillari	360
Nosirov Javlonbek Jamoliddin o'g'li , doktorant; Raxmatov Ziyodullo Nosirovich , dotsent	
BMT Barqaror rivojlanish maqsadlari doirasida kambag'allikni qisqartirish va oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash masalalari.....	363
Yusupov M. S. , PhD	
Мировые финансовые центры точки роста экономики	369
Абдуллаев Анвар Фархадович , PhD., доцент кафедры	
XX asr jadid ma'rifatparvarlari Abdurahmon Toshkandiy va Abdulla Avloniy ijtimoiy qarashlaridagi umumiylik va xususiylik	375
Abrorxon Asatulloev Asatulloevich , PhD	
Математическое обоснование вычисления моды и медианы в статистике.....	379
Бердикулова Ирода Райимкуловна , старший преподаватель; Усманов Шахзод Шохрухович , студент	
Yirik soliq to'lovchi korxonalar faoliyatini rag'batlantirishda soliq ma'murchiligining istiqbollari.....	390
G'aniyev Shaxriddin Vohidovich , i. f. d., Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich , PhD	
Sog'lomlashtirish turizmi klasterlari faoliyatida innovatsion faoliyatni boshqarishning kross-innovatsiyalar asosidagi modeli	395
G'ofurov Azizbek Umarjonovich , mustaqil tadqiqotchi	
Tijorat banklari faoliyatidagi kredit risklarini boshqarishni takomillashtirish yullari.....	400
J. Y. Isakov , i.f.d, professor	
Mehnat bozorining raqamlashgan iqtisodiyotdagi statistik masalalari.....	405
A. Abduvohidov , i. f.d., professor	
Davlat oliy ta'lim tashkilotlarida xarajatlar hisobini yuritish.....	407
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich , PhD	
Актуальная ситуация в сегменте теневой экономики в Республике Узбекистан.....	412
Кошанов Абдимурат , независимый исследователь	
O'zbekistonda moliyaviy hisob va hisobotni MHXSlariga transformatsiya qilishda asosiy vositalar hisobini tashkil etish masalalari	416
Qurbonova Shaxrinoz , doktorant	
Erkin iktisodiy hududlarda investitsion faollikni oshirish masalalari.....	420
Qilicheva Kamola Muzaffarovna , mustaqil tadqiqotchi	
Mahalliy byudjetlar xarajatlari ijrosining samaradorligini oshirish masalalari (Jizzax viloyati misolida).....	425
Mamayusupov Omonulla Mamatqulovich , erkin izlanuvchi	
Sug'urtada assistans xizmatlarini takomillashtirish	433
Maxmudov A. M.	
Цифровизация бухгалтерского учета.....	439
Мирсодикова Дилобар Дилшод кизи , самостоятельный соискатель	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini rivojlantirishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish.....	445
Nasurova Kamola Ravshanovna , PhD	
Повышение эффективности депозитной политики в коммерческих банках.....	451
Нуриллаев Рахмат Ярашевич , к.с.х.н., доцент; Нуриллаев Шердил Жамолiddin угли , магистр	

Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari.....	456
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Uy-joy fondi boshqaruvini samarali tashkil etish	460
Berdiyeva Dilfuza Axatovna , PhD, dotsent	
Экономика знаний как высший ступень развития инновационной экономики	466
Хасанхонова Нодира Исаметдиновна , PhD	
Kichik biznes subyektlarini samarali investitsiyalashning ilg'or xorijiy davlatlar tajribasi.....	471
Ruziyeva Dilobar Isomjonovna , iqtisod fanlari nomzodi	
Davlat-xususiy loyihalarining mazmun-mohiyati, ilmiy-nazariy asoslari	481
Suleymanov Farrux Raximjonovich , mustaqil izlanuvchi	
Комплексный анализ хозяйственно-экономической деятельности и устойчивости АО "Узавтосаноат"	487
Туйчиев Комилжон Лазизович , доцент кафедры	
Экономическая сущность и важность повышения эффективности	
производства каракулеводческой продукции.....	493
Тулкин Хайтмуродович Фармонов , профессор; Нуриллаев Жамолiddин Ярашевич , докторант	
O'zbekistonda tijorat banklari emission operatsiyalarining dolzarb masalalari	499
O'ktamova Nozima Narzulla qizi , PhD, kafedra dotsenti	
Инновационные методы энергосбережения как способ повышения	
конкурентоспособности предприятия	503
Хамдамова Гавхар Абсаматовна , к.э.н., профессор	
Hudud sug'oriladigan yerlarida suv resurslaridan foydalanish holati tahlili	508
Shoxujayeva Zebo Safoyevna , i. f.n., professor, katta ilmiy xodim	
Hududlarning moliyaviy-investitsion salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlarini	513
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi , kafedra dotsenti i.f.d.	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikda xodimlar faoliyatining axborot tizimlarini samarali tashkil qilish.....	521
Yuldashev Furqat Nurilloevich , doktorant	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyoti sharoitida elektron biznesni rivojlantirish yo'llari	524
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich , PhD; Akramov G'ayrat Otabek o'g'li , talaba	
An Analysis of Green Taxation and Its Effect on Economic Growth	530
Fayzieva Nargiza Rabimovna , PhD	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning nazariy jihatlarini	537
Qurbonov Jasurbek Pozilovich , kafedra dotsenti	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm industriyasining rivojlanishi va istiqboli	540
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich , PhD, kafedra dotsenti	
O'zbekistonda energetika korxonalari faoliyatida korporativ	
boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	544
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna , mustaqil tadqiqotchi	
Markaziy Osiyo davlatlarida rekreatsiya turizmi	548
Shaymanova Nigora Yusupovna , doktorant	
Korxona investitsiyalari xususidagi ilmiy-nazariy yondashuvlar va qarashlar evolyutsiyasi.....	552
Eshqo'ziyev Oxunjon Oybek o'g'li , doktorant	
O'zbekiston sanoatining rivojlanish tendensiyalari, muammo va yechimlari.....	559
Shavqiyev Erkin , i. f. n.	
"Yashil iqtisodiyot"ga o'tish zaruriyati, dastaklari va uning o'ziga xos tamoyillari	565
Berdiyev Baxtiyor Sodiqovich , kafedra dotsenti	
Innovatsion faoliyatni rivojlantiruvchi omillar va ulardan samarali foydalanish yo'nalishlari	571
Ashurov Maxammadjon Sotvoldiyevich , i.f.n., kafedra dotsenti	
Ijtimoiy tarmoqlar analitikasi.....	576
S. Qulmatova , PhD, dotsent	
Analysing the Functioning of Enterprise Management in the Context of Institutional Reforms	581
Kurpayanidi Konstantin Ivanovich , Professor	
Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi samaradorligini baholash	586
Ruxsatova Rushana O'ktamovna , erkin tadqiqotchi	
Soliq tushumlarini prognozlashtirish modellarini qurishning klassik va intellektual usullari	593
Narmanov Ulug'bek Abdugapparovich , PhD; Maqsudov Azamat Maqsud o'g'li	
Kompaniyani samarali boshqarishda marketingning o'рни va uning tamoyillarini qo'llash istiqbollari.....	598
Usmonova Dilfuza Ilhkomovna , kafedra dotsenti	
Экономическая безопасность и факторы влияющие на неё.....	602
Абдишукуров Шерзод Шавкат угли , научный сотрудник	
Oliy ta'lim muassasalarining moliyaviy manbalari bo'yicha xarajatlar hisobi va uni takomillashtirish.....	608
Artikov Kurbonazar Amonovich , mustaqil ilmiy tadqiqotchi	
Innovatsion iqtisodiyot sharoitida inson kapitaliga yo'naltirilgan investitsiyalarning ahamiyati.....	614
Asamxodjaeva Shoira Shukurullaevna , katta o'qituvchi	

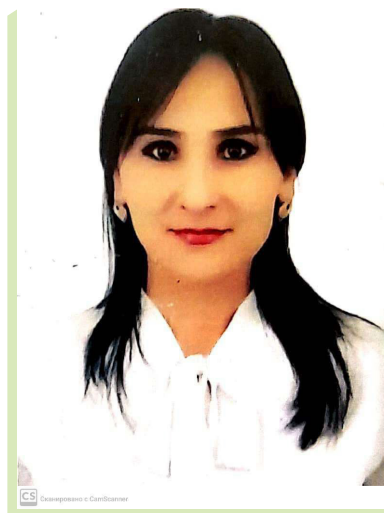
Перспективы развития инноваций и роль стартапов: зарубежный опыт, проблемы и решения.....	618
Ачилова Ширин Шавкат кизи , старший преподаватель	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarni kreditlashda garov ta'minotini takomillashtirish	622
Bazarova Nigora Ravshanovna , kafedra dotsenti	
Sug'urta tashkilotlari investitsiya faoliyatini boshqarish masalalari	627
Kenjayev Ilhom G'iyozovich , iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	
Organizational Factors Influencing Leadership Styles and Procurement Outcomes	632
Saidakhmedov Islomjon Uligbekovich , Scientific researcher	
Tijorat banklari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari	637
Mirpulatova Luiza Mansurovna , doktorant	
Tijorat banklarining tadbirkorlik subyektlarini kreditlash metodologiyasining ekonometrik tahlillari.....	642
Norov Akmal Ruzimamatovich , DSc, kafedra professori	
Tijorat banklarida kreditlash amaliyotini takomillashtirish yo'llari	649
Norova Nozima Nabiyeвна , katta o'qituvchi	
Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	657
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Jahondagi kuzatilayotgan globallashuv va tabiatdagi o'zgarishlar oqibatida kelib chiqayotgan turli xatarlardan himoya qilishda sug'urta tashkilotlari oldida turgan vazifalar ("O'zbekinvest" EISK AJ misolida).....	661
Sayfullo Mirzoyev	
International Experiences on Restoration of Financial Stability Through Indicators in Commercial Banking Sector	666
Solijonova Muxlisa Azamatovna	
Pensiya yoshining pensiya ta'minoti tizimiga ta'siri.....	668
Tursunov Jaxongir Pulatovich , DSc	
Mamlakat iqtisodiyotini islom moliya instrumentlari orqali rivojlantirish istiqbollari.....	673
Xalikov Ulug'bek Rustamovich , PhD	
Sug'urta kompaniyalari va tijorat banklari integratsiyalashuv jarayonini zarurligi va ahamiyati.....	678
Xudoyberdiyeva Sadoqat Abdumannonova , mustaqil izlanuvchisi	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini davlat tomonidan qo'llab quvvatlashning innovatsion menejment tamoyillari... ..	683
Shaniyazova Zamira Oralbayevna , PhD	
Тенденции развития жилищного строительства.....	688
Алиева Зилола Маматвалиевна , доцент кафедры	
Tadbirkorlik subyektlarini moliyalashtirishning innovatsion usullari.....	692
Shakirova Nigora Axralovna , kafedra dotsenti v.b.	
Nodavlat notijorat tashkilotlari mablag'larining shakllanishi va nazorat qilinishi.....	698
Xusanov Nishonboy Abdusattarovich , filologiya fanlari doktori, professor	
Спиртные напитки - вред здоровью	702
Кариева Халима Икромжоновна , старший преподаватель кафедры	
Importance of Social Infrastructure Development in Rural Areas	706
Munisa Alimova	
Davlat xizmatida agile loyiha boshqaruvi texnologiyasidan foydalanish	709
Isaqova Zebo Murodovna , f.f.n. (PhD), tadqiqotchi	
Korxonalar moliyaviy tahlilining ahamiyati	714
Karimov Eminjon Gapardjonovich , doktorant	
Рекреация как основа духовно-культурного возрождения нации и социально-экономического развития страны	716
Алимова Гузал Алишеровна , Доктор философии (PhD) по экономическим наукам	
Развитие тепличного плодовоовощеводства и создание в отрасли цепочки добавленной стоимости Республики Узбекистан.....	722
Дурманов Акмал Шаймарданович , PhD, доцент кафедры	
Oliy ta'lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirishning innovatsion usullari.....	734
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li , DSc, mustaqil izlanuvchi	
Роль виртуальных банков в развитии экономики Узбекистане.....	738
Каримов Нарбой Ганиевич , доктор экономических наук; Ниязметов Мансур Рустамович	
Xotin-qizlarni ish bilan ta'minlashga ko'maklashish imkoniyatlari	742
Xayitov Abdimannon Buxarovich , iqtisod fanlari nomzodi	
Maxsus iqtisodiy zonalar: mazmun-mohiyati, ulardagi investitsiya muhitini yaxshilash	748
Ja'sur Umirzoqov Artiqboy o'g'li , PhD, dotsent	
Современные тенденции формирования системы критериев рабочих мест в условиях экологизации экономики	754
Ходжаева Нодирахон Абдурашидовна , PhD, профессор	
Yangi O'zbekistonda xizmatlar sohasi – mamlakat taraqqiyotining drayveri	760
Yusupov Muxamadamin , kafedra dotsenti	

Oliy ta'lim tizimida olib borilayotgan islohotlarning zarurati.....	767
Anvar Bazarbayevich Gafurov , PhD (i.f.f.d)	
Kichik sanoat zonalaridagi korxonalar raqobatbardoshligini oshirish.....	774
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich , kafedra dotsenti v.b.	
Pensiya yoshining pensiya ta'minoti tizimiga ta'siri.....	778
Tursunov Jaxongir Pulatovich , DSc	
Tibbiy sug'urtada innovatsiyalar va IT-texnologiyalarning qo'llanilishi.....	784
Xalikulova Gulzada Tadjimuratovna , PhD, kafedra dotsenti	
Improvement of Scientific Methodological Bases of Innovative Management of Higher Education Institutions.....	789
Gafurova Dilshoda , PhD	
Leveraging Public-Private Partnerships for Strategic Investment Financing.....	793
Yakubova Samira , PhD	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida banklarning o'rni.....	797
Adilova Zohida Ikromjonovna	
Turistik resurslarning salohiyatdan samarali foydalanishning nazariy asoslari.....	801
Alimardonova Zebuniso Mamarajabovna , mustaqil izlanuvchi	
Respublikamizda qimmatli qog'ozlar bozorini raqamlashtirishning o'ziga xos jihatlari.....	805
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich , kafedra dotsenti v.b.	
Исследование алюминиевого порошка как строительный материал.....	809
Шарипова Мадина Конгратбаевна , преподаватель	
Bank tizimi samaradorligini oshirishda chakana bank xizmatlarining o'rni.....	812
Raxmatov Temur Sotiboldiyevich , PhD	
Lizing faoliyatini kreditlashda andarraytingdan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	818
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Milliy moliya bozorini rivojlantirish xususidagi ilmiy-nazariy qarashlar.....	824
Burxanov A. U. , i.f.d., professor, Muratov Amir Timur ug'li , talaba	
Iqtisodiyotda yashil innovatsiyalarni joriy etishni konseptual asoslari.....	829
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna , kafedra dotsenti	
Цифровизация страховых претензий является основным механизмом развития страховой отрасли.....	835
Узакова Камола Бехзодовна , ассистент кафедры	
O'zbekiston va MDH mamlakatlari soliq tizimining qiyosiy tahlili.....	839
Bobomurotova Manzura Panji qizi , mustaqil tadqiqotchi	
Soliq ma'muriyatchiligi tizimida samarali soliq nazoratini tashkil etish masalalari.....	845
Poyonov Bobir Bekmurod o'g'li , Bobomurotova Manzura Panji qizi , mustaqil tadqiqotchilar	
Banklarda aktivlar portfellarining zamonaviy holati.....	851
Murodova Mohigul Chori qizi , katta o'qituvchi	
Vaqtni boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda talabalarining o'quv faoliyatida o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirish muammosini o'rganishning nazariy asoslari.....	855
Otajonova Maftuna Sultonmurodovna , tayanch doktorant	
Kredit-modul tizimida talabalarining mustaqil ishini rejalashtirish va tashkil qilish.....	859
Ustadjalilova Xurshida Aliyevna , p. f. n.	
Erkin iqtisodiy hududlarga investitsiyalarni jalb etish innovatsion taraqqiyot omili sifatida.....	863
Sheraliyeva Saida Azatovna , katta o'qituvchi	

VAQTNi BOSHQARISH TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANGAN HOLDA TALABALARNING O'QUV FAOLIYATIDA O'ZINI O'ZI TASHKIL ETISHINI RIVOJLANTIRISH MUAMMOSINI O'RGANISHNING NAZARIY ASOSLARI

**Otajonova Maftuna
Sultonmurodovna**
Qo'qon Davlat Pedagogika
Instituti tayanch doktranti

Annotatsiya: Maqolada oliy ta'lim o'rta umumiy ta'limdan ta'lim subyekti (talaba) va ta'lim obyekti (o'quv jarayoni) o'r-tasidagi munosabatlar uslubiga ko'ra mustaqil faoliyatni talab qilishi bilan farq qilishi, oliy ta'lim muassasasi talabasida o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalari mavjudligi, biroq talabalar o'zlarining o'quv faoliyatini muvaffaqiyatli tashkil etish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarga to'liq ega bo'lishmaganligi, bu esa talabalarning salohiyati va ambitsiyalariga qaramay, past ta'lim natijalariga olib kelishi yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: time menejment, o'z-o'zini boshqarish, o'quv faoliyati, ta'lim natijalari, vaqtni boshqarish texnologiyalari, o'z-o'zini rivojlantirish muammolari, aqlni boshqarish, diqqatni boshqarish, o'z-o'zini nazorat qilish, mustaqil ta'lim.

Abstract: The article shows that higher education differs from general secondary education in that it requires independent activity in relation to the subject of education (student) and the object of education (educational process), which a student of a higher educational institution carries out independently. organizational skills, but students are not capable. It is emphasized that the skills necessary for the successful organization of educational activities are not fully acquired, which leads to low educational results, despite the potential and ambitions of students.

Key words: time management, self-control, educational activities, educational results, time management technologies, self-development problems, mind management, attention management, self-control of actions, independent learning.

Аннотация: В статье показано, что высшее образование отличается от общего среднего образования тем, что требует самостоятельной деятельности по отношению между субъектом образования (обучающимся) и объектом образования (образовательным процессом), которую студент высшего учебного заведения осуществляет самостоятельно. организаторские способности, но студенты не способны. Подчеркнуто, что навыки, необходимые для успешной организации учебной деятельности, не приобретаются в полной мере, что приводит к низким образовательным результатам, несмотря на потенциал и амбиции студентов.

Ключевые слова: тайм-менеджмент, самоконтроль, образовательная деятельность, образовательные результаты, технологии тайм-менеджмента, проблемы саморазвития, управление разумом, управление вниманием, самоконтроль действий, самостоятельное обучение.

KIRISH

Ayni paytda ta'lim ijtimoiy hayotning qudratli sohasiga aylanib bormoqda. Masofaviy ta'lim, raqamlashtirish va ilmiy ma'lumotlarning mavjudligi ahamiyati ortib bormoqda. 2020-yilda koronavirus infeksiyasi keltirib chiqargan pandemiya davridagi majburiy izolyatsiya sharoitida, shuningdek, horijiy talabalarni o'qitishda masofaviy ta'lim va raqamli ta'lim texnologiyalari ta'lim jarayonini tashkil etishda muhim o'rin tutadi. Shu bilan birga so'nggi vaqtlarda, ta'limdagi islohotlar natijasida o'quv rejalaridagi fanlar soni va mustaqil ta'lim uchun ajratilgan soatlar ko'payganligi sababli o'qituvchilarning talabalar bilan ishlash soatlarining qisqarish tendensiyasi kuzatilmoqda. Bularning barchasi talabalardan o'z o'quv faoliyatini o'qituvchi va ota-onalar nazoratisiz mustaqil ravishda tashkil etishni talab qiladi.

Tezkor ilmiy va texnologik yangiliklar hayotning barcha sohalarida doimiy o'zgarishlarga olib keladi, ko'plab kasbiy sohalarida malaka oshirishni talab qiladi. Shu bilan birga, kompaniya faoliyatining barcha jabhalarida jadal rivojlanish tufayli mutaxassislar o'rtasida doimiy ravishda malaka oshirishni, zarur kompetensiyalarni rivojlantirishni talab qiladigan yuqori raqobat mavjud. Jahon jarayonidan orqada qolmaslik uchun hayot davomida ta'lim olish tendensiyasi kuzatilmoqda. Ta'limga qo'yilayotgan zamon talablaridan kelib chiqib, uni modernizatsiya qilish jarayonlari jadal davom etmoqda. Bo'lajak mutaxassislarning kasbiy faoliyati samaradorligi va natijadorligini oshirishga harakat qilinmoqda. Bularning barchasi talabalarda o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalarini yuqori darajada shakllantirishni talab qiladi.

Qayd etilgan zamonaviy tendensiya va o'quv faoliyatini mustaqil tashkil etish zarurati bilan bog'liq holda, rivojlangan o'zini o'zi tashkil etish ko'nikmalari bo'lajak mutaxassislarning eng ko'p talab qilinadigan fazilatlaridan biriga aylanmoqda.

O'z-o'zini tashkil etish va mustaqil ta'lim Oliy ta'limning Davlat ta'lim standartlariga kiritilgan universal kompetensiyalar guruhiga kiradi: umr davomidagi ta'lim tamoyillari asosida o'z vaqtini boshqarish, o'z-o'zini rivojlantirish traektoriyasini qurish va amalga oshirish qobiliyati. Mavjud o'quv dasturlarga e'tibor qaratadigan bo'lsak, unda ko'plab ta'lim yo'nalishlarida talabalarni oliy ta'lim muassasalarida o'qishga moslashtirishga qaratilgan fanlararo kurslar mavjud emas. Mavjud kurslarda esa ish vaqtidan foydalanish samaradorligini oshiradigan texnologiya - vaqtni boshqarish (taym - menejment) haqida ma'lumot yo'q. Shuni ta'kidlash kerakki, pedagogika fanida o'z-o'zini tashkil etish tushunchasining aniq ta'rifi yo'q va bu tushunchaning tuzilishi va ko'nikmalari bo'yicha umumiy fikr mavjud emas. O'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalarini oshirish zarurati hamda o'quv faoliyatini muvaffaqiyatli mustaqil tashkil etish uchun qanday ko'nikmalar zarurligi, qanday pedagogik usullar yoki texnologiyalar yordamida ularni takomillashtirish mumkinligi haqidagi aniq tasavvurning yo'qligi o'rtasida qarama-qarshilik mavjud.

Yuqoridagilarni inobatga olgan holda, pedagogik tadqiqotlar ichida talabalarining o'quv faoliyatini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun o'zini-o'zi tashkil etish ko'nikmalarini shakllantirish va buning uchun samarali pedagogik vositalar va texnologiyalarni topishga qaratilgan ishlar alohida ahamiyat kasb etishi va vaqt texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini oshirishning ahamiyati bilan belgilanmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

So'nggi yigirma yilda oliy ta'lim muassasasi talabalarining o'quv faoliyatida o'zini-o'zi tashkil etish jarayonining xususiyatlarini o'rganishga S. S. Amirov, T. N. Boldysheva, G. Dobrovetskaya, V. I. Donsov va boshqalarning ilmiy-tadqiqot ishlari bag'ishlangan). Ta'limda o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalarini shakllantirish jarayonini innovatsion yondashuvlar nuqtai nazaridan qayta ko'rib chiqish uchun asos: ta'lim faoliyati samaradorligini oshirish Yu. K. Babanskiy, N. F. Talyzina va boshqalar, yaxlit pedagogik jarayonni tizimli tahlil qilish va modellashtirish V. P. Bepalko, V. I. Zagvyazinskiy, V. V. Kraevskiy kabi olimlarning ishlarida qo'yilgan ^[1].

Axborot ta'lim muhitini va masofaviy ta'limni pedagogik va ilmiy-metodik ta'minlashni tashkil etish tushunchalari D. Z. Axmetova, V. K. Vlasova, G. I. Kirilova, E. S. Po'lat, I. V. Robert va boshqalarning tadqiqotlarida ochib berilgan. Psixologik-pedagogik adabiyotlarda o'z-o'zini tashkil etishni o'rganishning quyidagi jihatlarini o'z aksini topgan: o'quvchilarda o'z-o'zini tarbiyalash ko'nikmalarini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari mexanizmlari (G. S. Zokirov), o'z-o'zini tashkil etish va uning ilmiy-tadqiqot faoliyati uslubiga qarab rivojlanishi (M. A. Paxmutova), oliy o'quv yurtlarida gumanitar yo'nalish talabalarining o'zini o'zi tashkil etish xususiyatlari (N. V. Shmurygina), o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalarini rivojlantirishga sinergik yondashuv (H. H. Naing), maktab o'quvchilarini texnologik ta'limda o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalari ta'lim faoliyati (O. N. Logvinova), o'quvchilarning o'quv va kognitiv faoliyatini o'z-o'zini tashkil etish (S. S. Kotova), malakalarni rivojlantirishda pedagogika kolleji talabalarining kasbiy o'zini o'zi tashkil etishi (V. A. Filonenko), faol o'qitish usullari yordamida psixologiyani o'rganishda talabalar shaxsini tashkil etish jarayoni (V. A. Xalanskaya), o'quvchilarning o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalarini shakllantirishning pedagogik tizimi (M. M. Kurnev) ilmiy-tadqiqot ishlarida ko'rib chiqilgan ^[2].

Biroq, o'z-o'zini tashkil etishning tuzilishi, uning mazmuni va funktsional tarkibiy qismlari bo'yicha talabalarining o'zini o'zi tashkil etish jarayoni to'g'risida juda ko'p nazariy bilimlarga qaramay, pedagogika fanida o'quv faoliyatida talabalarining o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirish jarayoni uchun pedagogik yordamni har tomonlama tahlil qiladigan tizimli tadqiqotlar etarli emas. O'z-o'zini tashkil etishni rivojlantirishda texnologiyaning imkoniyatlariga qaramay, ta'lim jarayonida vaqtni boshqarishning imkoniyatlari va usullarini ta'kidlaydigan ishlar kam. O'quv faoliyatda o'z-o'zini tashkil qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish yuzasidan aniq belgilangan ishlar yo'q.

Ta'lim jarayoniga vaqtni boshqarishni joriy etishga urinishlar bo'lgan ishlar qatorida M. A. Reunova "Universitet talabasining vaqtini boshqarish" maxsus kursi doirasida o'rgangan va vaqtni boshqarish texnologiyasining pedagogik deb hisoblangan modelini taklif qildi. Shuni ham ta'kidlash joizki, talabalarining o'zini o'zi tashkil

etishini rivojlantirish uchun taklif qilingan modelga qaramay, universitet dasturlarida vaqtni boshqarish kursi bu maqsadda qo'llanilmaydi [3].

Shunday qilib, vaqtni boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda o'quv faoliyatida talabalarning o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirishni ta'minlash bo'yicha masala shu kungacha ochiq qolmoqda.

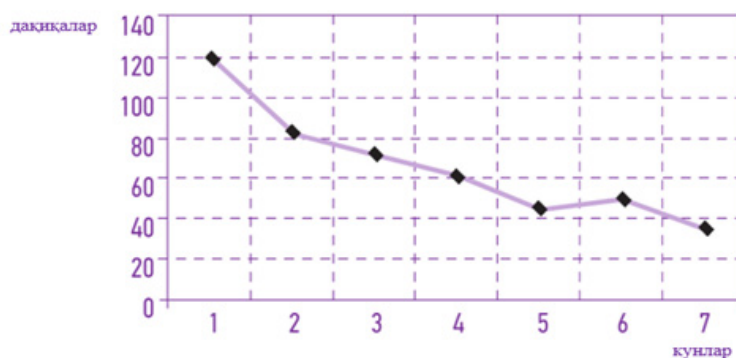
TADQIQOT METODOLOGIYASI

Vaqtni boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda talabalarning o'quv faoliyatida o'z-o'zini tashkil etishni rivojlantirishni ilmiy-metodik ta'minlash samaradorligini ishlab chiqish va eksperimental tekshirish uchun milliy va xorijiy fanlarni tahlil qilish asosida "o'zini o'zi tashkil etish", "o'zini o'zi tashkil etish ko'nikmalari", "vaqtni boshqarish", "talabalar vaqtini boshqarish", "o'z-o'zini tashkil qilish", "vaqtni boshqarishning pedagogik texnologiyasi" tushunchalarining tarkibiy va mazmuniy xususiyatlarini ochib berish, ta'lim faoliyatida talabalarning o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalarini rivojlantirishda vaqtni boshqarish texnologiyasining pedagogik imkoniyatlarini aniqlash, vaqtni boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda talabalarning o'quv faoliyatida o'z-o'zini tashkil etish jarayonining pedagogik modelini loyihalash va shu asosda ta'lim faoliyatida talabalarning o'zini o'zi tashkil etish jarayonini qurish, o'quv faoliyatida talabalarning o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirishni ilmiy-metodik ta'minlashning eksperimental sinovini o'tkazishni taqozo etadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Vaqtni boshqarish texnologiyalarining ahamiyati shundan iborat bo'ladiki, u talabalarning o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalarini rivojlantirishda pedagogik imkoniyatlarini ilmiy asoslash nuqtai nazaridan o'qitish nazariyasi va metodikasini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ta'lim faoliyatida talabalarning o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirishning pedagogik modeli vaqtni boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda quriladi. "Umumiy psixologiya" faniga "Taym-menejment" kursini integratsiyasi amalga oshirilib, fanning dasturi ishlab chiqiladi va kursni o'qitish natijasida vaqt texnologiyasidan foydalangan holda talabalarning o'quv faoliyatida o'z-o'zini tashkil etish ko'nikmalari shakllantiriladi.

"Taym-menejment" texnologiyalaridan foydalanish esa talabalarning o'quv faoliyatida o'zini o'zi tashkil etish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun vaqtni boshqarish texnologiyasidan foydalanishga imkon beradi [4].

1-rasm: Talabani o'z-o'zini boshqarish texnologiyasi

Yuqoridagi 1-rasmda talabani o'z-o'zini boshqarish texnologiyasi tasvirlangan. Quyidagi jadvalda esa talabani maqsadlari va ko'rsatkichlari aks ettirilgan.

1-jadval: Talabani maqsadlari va ko'rsatkichlari

Talabani maqsadi	Natija	Ko'rsatkich daqiqa va kun	
Vaqt yutuvchisi bo'lgan telefon o'yinlaridan voz kechish	Ma'lum vaqt telefon o'ynamaydi	1-kun	120 daqiqa telefon o'yinini o'ynadi
		2-kun	80 daqiqa
		3-kun	70 daqiqa
		4- kun	60 daqiqa
		5-kun	40 daqiqa
		6-kun	50 daqiqa
		7-kun	30 daqiqa

Talaba vaqt yutuvchilaridan xalos bo'lish uchun qo'ygan maqsadiga bir hafta davomida ma'lum bir daqiqalar hisobiga yutishga muvaffaq bo'ldi.

2-rasm: Talabaning vaqt yutuvchilariga va ingliz tilini o'rganishga ketkazgan vaqtlari

XULOSA VA TAKLIFLAR

Vaqtни boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda talabalarining o'quv faoliyatida o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirish muammosini o'rganishning nazariy asoslari, o'quv jarayonda talabala faoliyatini mustaqil tashkil etishining mohiyati va mazmuniga horijiy va respublika olimlarining ilmiy-nazariy qarashlari, talaba o'quv faoliyatida o'zini o'zi tashkil etishining tarkibiy tuzilmasi, talabalarining o'z-o'zini tashkil etishni rivojlantirishda vaqtни boshqarish texnologiyalari mazmuni o'rganishni taqozo etadi.

Talabalarining o'quv jarayonida o'z faoliyatini tashkil etishida vaqtни boshqarish texnologiyasining pedagogik asoslarini o'rganish, unda talabalarining o'z-o'zini tashkil etishni rivojlantirishda vaqtни boshqarish texnologiyasining pedagogik imkoniyatlarini shakllantirish muammosi va vaqtни boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda o'quv faoliyatida talabalarining o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirishning pedagogik modeli ko'rib chiqish zaruratini keltirib chiqaradi. Vaqtни boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda o'quv faoliyatida talabalarining o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirish modelini amalga oshirish jarayonini tahlil qilish, o'quv faoliyatida talabalarining o'z-o'zini tashkil etish rivojlanish darajalarining diagnostikasi o'tkazilib, vaqtни boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda o'quv faoliyatida talabalarining o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirish bo'yicha eksperimentni amalga oshirish bo'yicha ma'lumotlar keltirildi. Vaqtни boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda o'quv faoliyatida talabalarining o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirish natijalari tahlilini o'tkazish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Архангельский Г. А., Лукашенко М. А., Телегина Т. В., Бехтерев С. В.; под ред. Г. А. Архангельского. Тайм-менеджмент. Полный курс : учебное пособие : [16+] / – Москва : Альпина Паблишер, 2016. – 311 с. – Режим доступа: по подписке. – URL: <https://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=269985> (data обращения: 13.02.2023). – Библиогр. в кн. – ИСБН 978-5-9614-1881-1. – Текст: электронный.
2. Прентис Стив: Интегрированный тайм-менеджмент. Пер. С англ. Э. Ивашина. - М: Добрая книга, 2007 г.
3. Калинин С. И. Тайм-менеджмент: Практикум по управлению временем. – СПб.: Речь, 2006. -371с .
3. Берд П. Тайм-менеджмент: Планирование и контроль времени / Поли Берд. – Пер. с англ. К. Ткаченко. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 288 с. – (Начальная школа бизнеса).
4. Кеннеди Д. Жесткий тайм-менеджмент: Возьмите свою жизнь под контроль / Ден Кеннеди ; Пер. с англ. – М.: Альпина Паблишер, 2013. - 199 с
5. Раджабова, Гавхар, and Нигора Хайдарова. "ПРИНЦИПЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ВУЗАМИ." E Conference Zone. 2022.
6. Radjabova, Gavkhar Umarovna, and Ramzxon Rashidovich Jalilov. "The System of Quality Control of Education in Domestic Schools." The Peerian Journal 5 (2022): 87-91.
7. Rajabova Gavkhar Umarovna. Conceptual Foundations For Improving The Organizational And Economic Mechanism Of The University Management System. International Journal of Early Childhood Special Education. Vol 14, Issue 08 2022

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.